

WSTĘP

We wstępach do kolejnych numerów *Roczników* dzielę się z Państwem swoimi przemyśleniami dotyczącymi przede wszystkim zasad ewaluacji czasopism naukowych w naszym kraju zwłaszcza w szerszej perspektywie zmieniających się co rusz procedur ewaluacji jednostek naukowych. Tym razem pozwólcie Państwo, że przekażę kilka informacji dotyczących podejmowanych przez Redakcję działań, które w moim przekonaniu mogą sprawić, że pozycja *Roczników Administracji i Prawa* na rynku polskich prawniczych czasopism naukowych wzrośnie. Nie ulega wątpliwości, że na prestiż czasopisma duży wpływ ma cytowalność, która jest wprost proporcjonalna do cytowalności autorów poszczególnych artykułów. Można zaryzykować twierdzenie, że im wyższy jest ten wskaźnik, tym czasopismo jest bardziej rozpoznawalne i tym samym autorów zainteresowanych publikacją jest więcej. Zwiększone zainteresowanie w realny sposób przekłada się natomiast na jakość publikacji, bowiem do druku trafiają wyłącznie wysoko oceniane przez recenzentów teksty. Jednym z istotnych działań mających na celu zwiększenie cytowalności podjętych w ostatnim czasie jest współpraca z czołowymi polskimi wydawnictwami prawniczymi Wolters Kluwer i C.H. Beck. Efektem tej współpracy jest indeksacja *Roczników Administracji i Prawa* w Lex Czasopisma Premium już od 1 lipca br. W ten sposób *Roczniki Administracji i Prawa* dołączyły do elitarnego grona ponad 60 czasopism prawniczych, do których dostęp mają użytkownicy internetowego systemu prawnego LEX. Redakcja prowadzi ponadto rozmowy, które w niedługim czasie powinny zaowocować dostępem do zasobów *Roczników* także przez użytkowników systemu Legalis. Działania te przyniosą niewątpliwie wymierny efekt w postaci zwiększenia rozpoznawalności *Roczników* nie tylko wśród prawników praktyków, którzy sięgają po komentarze do konkretnych norm prawnych, ale także wśród nauczycieli akademickich, którzy, pisząc własne artykuły, dokonują kwerendy publikacji, sięgając często po użyteczne narzędzia elektroniczne, jakimi są systemy LEX czy Legalis. Oczywiście, cel w postaci zwiększenia rozpoznawalności czasopisma Redakcja próbuje osiągnąć także poprzez indeksację czasopisma w innych bazach naukowych, w tym bazach międzynarodowych. Od lat *Roczniki Administracji i Prawa* znajdują się zatem w krajowych bazach, takich jak: Biblioteka Nauki, BazHum, Index Copernicus czy PBN. Obecni jesteśmy także w bazach zagranicznych: Erich plus, Google Scholar i EuroPub. W najbliższym czasie zostaną też podjęte działania, które mam nadzieję, zaowocują obecnością *Roczników* w najbardziej prestiżowych bazach międzynarodowych: Web of Science i Scopus. Wszystkie te działania sprawiają, w co głęboko wierzę, że *Roczniki* staną

się czasopismem znanym nie tylko na krajowym rynku prawniczych czasopism naukowych, o publikację w którym zabiegać będą najbardziej znane osobistości świata nauki.

Bieżący zeszyt obejmuje tylko dwa działy tematyczne: artykuły i sprawozdania. W bieżącym zeszycie na uwagę zasługują wszystkie teksty odnoszące się do problematyki ustrojowej i teoretycznoprawnej. W sposób szczególny jednak chciałbym zwrócić Państwa uwagę na artykuł poświęcony Instytutowi Rozwoju Języka Polskiego, którego celem jest promocja języka polskiego poza granicami kraju. Autorka przedstawiła w nim genezę powstania Instytutu, jego strukturę oraz przydzielone mu zadania. Działania Instytutu zestawiała przy tym z działaniami podejmowanymi w zakresie edukacji dzieci cudzoziemskich oraz dzieci niesłyszących, za które także odpowiada Ministerstwo Edukacji i Nauki. Wskazana wyżej analiza doprowadziła autorkę do wniosku, że tego rodzaju jednostka wydaje się zbędna, gdyż nie rozwiązuje żadnych problemów w kwestii praw językowych jednostek, ani też w przyjętej formule nie ma szans na skuteczną promocję języka polskiego za granicą.

W bieżącym numerze nie mogło zabraknąć także artykułów, w których autorzy podejmują problematykę prawnomiędzynarodową. Na szczególną uwagę zasługuje, moim zdaniem, tekst, w którym autorka dokonała analizy wielostronnego tymczasowego arbitrażu odwoławczego (MPIA), wskazując na jego znaczenie dla reformy Światowej Organizacji Handlu (WTO). Autorka zwraca uwagę na znaczenie tego alternatywnego wobec Organu Apelacyjnego WTO mechanizmu wskazując, że MPIA stanowi ważne narzędzie stabilizacji systemu rozstrzygania sporów w ramach WTO, a ze względu na jego potencjał do wywołania zmian w tym systemie MPIA może służyć jako inicjator reform jednego z kluczowych obszarów działania organizacji.

Wśród zagadnień z zakresu szeroko rozumianego prawa publicznego warto zwrócić uwagę na artykuł dotyczący znaczenia sozologii dla kształtowania prawnych instrumentów ochrony środowiska. Tekst ten poświęcony został kształtowaniu metod tworzenia przepisów prawa ochrony środowiska. Autor proponuje w nim wykorzystywanie sozologii jako multidyscyplinarnej nauki badającej wpływ człowieka na swoje otoczenie, która w przekonaniu autora może przyczynić się do poprawy skuteczności instrumentów prawnych w tym zakresie.

Ważnym elementem świadczącym o interdyscyplinarności *Roczników Administracji i Prawa* jest obecność na ich łamach szeroko rozumianej problematyki proceduralnej. Tym razem zwracam Państwa uwagę na niezwykle ciekawy artykuł, w którym autorka poruszyła ważne zagadnienie praktyczne, jakim jest opinia pismoznawcy o stanie psychofizycznym testatora. W opracowaniu tym autorka poruszyła problematykę możliwości opiniowania przez biegłego pismoznawcę o stanie zdrowia psychicznego spadkodawcy. Rozważania w tym obszarze dotyczą m.in. wyznaczania przez decydenta procesowego zakresu ekspertyzy, zagadnień

związanych ze świadomością i swobodą podjęcia decyzji i wyrażenia woli przez spadkodawcę oraz wydania opinii przez biegłego pismoznawcę o występujących deformacjach chorobowych w piśmie testatora. Autorka zwraca przy tym uwagę na błędną praktykę powoływania przez organy procesowe pismoznawców dla wydania opinii o zdolności spadkodawcy do sporządzenia ważnego testamentu.

W bieżącym numerze *Roczników* nie mogło też zabraknąć problematyki karnistycznej. Reprezentuje ją m.in. artykuł, w którym autorka przedstawia szczegółowo problem nadużywania stosowania środków przymusu bezpośredniego wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. W opracowaniu przedstawione zostały przyczyny nadużyć w zakresie stosowania środków przymusu bezpośredniego wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. Autorka zaprezentowała także rozwiązania, które w jej przekonaniu zagwarantowałyby wyższy poziom ich ochrony. Przedstawiła również aspekty psychologiczne, sięgając przy tym do gwarancji konstytucyjnych. Autorka zwraca także uwagę na to, że chociaż temat ten cieszy się dużą popularnością i występują liczne opracowania na temat samych środków przymusu bezpośredniego, dotychczas nie pojawiła się publikacja, w której całościowo ukazano by tematykę ich zastosowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi.

Szeroki wachlarz problemów podnoszonych w tym zeszycie *Roczników* obejmuje ponadto zagadnienia prawa prywatnego. Bardzo wartościowy poznawczo jest, moim zdaniem, anglojęzyczny tekst poświęcony problematyce porozumień antykryzysowych w prawie pracy. Jego zakresem tematycznym zostały objęte porozumienia o zawieszeniu stosowania przepisów prawa pracy i o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia. Ponadto przedstawiono w nim problematykę zawieszania zakładowych układów zbiorowych pracy.

W imieniu Redakcji pragnę bardzo serdecznie podziękować recenzentom: prof. dr hab. Agnieszce Malarewicz-Jakubów (Uniwersytet w Białymstoku), prof. dr hab. Jadwidze Glumińskiej-Pawlic (Uniwersytet Śląski w Katowicach), dr hab. Ewie Kruk, prof. UMCS (Uniwersytet im. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie), dr hab. Michałowi Bożkowi, prof. UŚ (Uniwersytet Śląski w Katowicach) oraz dr hab. Krzysztofovi Stefańskiemu, prof. UŁ (Uniwersytet Łódzki) za podjęcie trudu recenzji oraz za szczegółowe i życzliwe uwagi merytoryczne zawarte w recenzjach, które w istotny sposób wpłynęły na merytoryczną zawartość prezentowanych *Roczników*.

Chciałbym też wyrazić przekonanie, że ukazujący się kolejny zeszyt *Roczników Administracji i Prawa* jak zawsze spotka się z życzliwym zainteresowaniem szerokiego grona Czytelników, którzy, sięgając po nie, oczekują kompetentnych i rzetelnych opracowań stanowiących najwartościowszy zaczyn do mądrej refleksji o człowieku, państwie i prawie.

Maciej Borski